

Hensynet til, hvad der er bygget, som bringer Udvalget til at standse, men det er tværtimod Hensynet til, hvad der nødvendigvis skal bygges. Der foreligger som afgjort — og det er afgjort endogsaa paa en vis Maade igjennem denne Finanslov — at den botaniske Have skal flyttes, og der vil medgaae store Summer til Flytning og Bygninger etc.; der foreligger, at der skal bygges en Museumsbygning, som bliver en meget betydelig Bygning; der er ogsaa paatænkt, at der skal bygges en Bygning til en Malerisamling; — jeg kan ikke huske alle de forskjellige Bygninger, der paatænkes, og hvoraf flere, som f. Ex. Museumsbygningen og den første, jeg nævnte, ansees for ganske nødvendige, som ikke kunne undværes i lang Tid, men som maae bygges snart. De Midler, man har til Raadighed, naar man ikke vil benytte de opsparede Capitaler, af hvis Renter vedkommende Underviisningsanstalter nu vedligeholdes, ere ikke tilstrækkelige til at bygge for. Denne Udsmykning af Universitetets Høitidsaal, som der her handles om, er indført under den bestedne Forbring af 5000 Rbd., men Meningen af disse 5000 Rbd. vil blive omtrent 60,000 Rbd. eller Mere. Jeg troer ikke, at den ærede Minister vil nægte dette, men han vil maaskee svare, som man hyppigt hører sige: „ja, men det ligger i den kommende Tid, lad os blot tænke paa den Dag idag“, men derpaa vil jeg da svare: „lad os idag tænke paa den kommende Tid“ — ellers ville vore Efterkommere sige om os, som vi nu sige om dem: det er en fæl, mørk Sal, de have bygget, og derfor skulle vi nu give Penge til atter at bygge den om — thi dersom Salen havde været velbygget fra Begyndelsen af, vilde denne Klage over Mørke ikke være berettiget; den kunde vel være fiden og sundsig, men ikke mørk. Det gjælder ikke her alene om at udsmykke denne Sal, men det gjælder ogsaa om at bygge den heelt om, og tilmed uden at vide, om den efter Ombygningen vil svare til Hensigten; men een Ting vil dens Udsmykning svare til, og det er, at komme

til at anvende den udmærkede Mand, man nu har — det er Hovedformaalet for denne Sals Udsmykning; vi maatte derfor hellere gribe til, hvad vi ellers gjøre ved udmærkede Mænd, give dem til Anerkjendelse af deres Kunst og Dygtighed en aarlig Understøttelse af fra 300 Rbd. til 1000 Rbd. De største Digtere erholde jo 1000 Rbd. aarligt, hvorimod de mindste kun have 300 Rbd., og om vi gjorde noget lignende her, vilde det være mindre kostbart end at begynde et Foretagende, som vil koste henimod 60,000 Rbd., paa en Tid hvor vi i Løbet af nogle Aar skulle skaffe 500,000 Rbd. tilstede til Bygninger for Universitetet — Læreaanstalterne høre jo ogsaa til Universitetet. Det er disse alvorlige Betragtninger, der have bragt Udvalget til ikke at kunne see denne Sag saa meget couleur de rose. — Det, der blandt Andet har bragt mig til at tage Ordet, er, at man har forsøgt paa at bevæge os gennem Menneskenes svage Sider, nemlig vor Forsængelighed, og det ikke den personlige, men den nationale Forsængelighed; men komme vi først derhen til, at vi sige til hverandre: „dette maae vi gjøre, thi Norge har gjort det, og saa kunne vi ikke staae tilbage;“ — og Nordmændene da reise sig og sige: „de Danske have gjort det, de ville vise, at de ere mere end vi, derfor maae vi ogsaa gjøre det“, hvor er saa Enden? Vi kjende dette fra Høiesteretslønningerne; der vil man erindre, hvad fecte, og jeg har hørt fra Venner i Norge, at vi ere gaaede langt forbi dem i Høiesteretslønningerne, saa at de maae see at følge efter. Vi ere efterhaanden blevne erfarne og kjende den Ordbog, hvori vi skulle slaae op for at finde den sande Betydning af Grunde som den, naar der siges: „stem Eder dog op, at I ikke for Efterkommerne skulle staae som den Rigsdag, der har nægtet at lade saabanne store og smukke Ting gjøre.“ Giv vi os først hen ligeoverfor Argumenter af denne Art, saa ere vi fortabte. Svaret herpaa skal være: „det ville vi bære, for at vi ikke skulle komme til at fristes uafsladeligt paa samme Maade.“